

Intern kontroll 2011
Kommunstyrelsen och nämnderna

Vänersborgs kommun

Revisionsrapport

Mars 2012

Henrik Bergh

Uppdrag och genomförande	3
Sammanfattning	3
GRANSKNINGSIAKTTAGELSER.....	4
Synpunkter i revisionskrivelse 2011-03-29	4
Nytt reglemente för intern kontroll.....	4
Intern kontroll av verksamhetens mål.	4
Kommunstyrelsen utvärdering av kommunens samlade system för intern kontroll	5
Granskning av tillämpning av formella regler i reglementet för intern kontroll.	6
Risk- och väsentlighetsanalys samt nämndernas gemensamma interna kontroll	6
Dokumentation av utförd intern kontroll	7
Nämndernas revisionsplaner för år 2011.	7
Nämndernas redogörelser över utförd intern kontroll för år 2011.....	7

Uppdrag och genomförande

Vi har på uppdrag av revisorerna i Vänersborgs kommun granskat ändamålsenligheten i nämndernas arbete med intern kontroll för år 2011. Analysen har skett genom granskning av nämndernas interna kontrollplaner samt förvaltningarnas rapportering av det interna kontrollarbetet till respektive nämnd och kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Vi bedömer att rutinerna och ändamålsenligheten i nämndernas arbete med intern kontroll för år 2011 i allt väsentligt fungerar väl. Under året har berörda nämnder och förvaltningar redovisat förslag till åtgärder för att stärka den intern kontrollen.

Vi vill ändå fästa uppmärksamhet på några områden där vi vill framföra synpunkter:

- Kommunstyrelsen har enligt reglementet för ekonomisk kontroll det övergripande ansvaret att det finns en god intern kontroll inom kommunens nämnder och förvaltningar. Vi anser därför i likhet med föregående år att ekonomikontoret bör sammanställa och analysera resultatet av den interna kontrollen inom nämnder och styrelser för kommunstyrelsen och denna redovisning bör sedan hanteras som ett särskilt ärende i kommunstyrelsen.
- Vi föreslår att det i respektive nämnds kontrollplan alltid anges vad som utgör de för kommunens styrelser och nämnder föreslagna gemensamma kontrollmomenten. I de fall denna gemensamma granskning inte kommer att utföras så bör nämnden motivera detta.

GRANSKNINGSIAKTTAGELSER

Synpunkter i revisionskrivelse 2011-03-29

Kommunrevisionen har 2011-03-29 upprättat en revisionskrivelse med tillhörande revisionsrapport gällande granskning av nämndernas rutiner för intern kontroll år 2010. Denna skrivelse har sedan överlämnats till kommunstyrelsen och övriga nämnder samt kommunfullmäktige för kännedom och beaktande i enlighet med de av kommunfullmäktige antagna rutinerna för rapportering.

I revisionskrivelsen framfördes synpunkter inom följande områden:

- Nuvarande reglemente för intern kontroll bör revideras så att man tydliggör att nämndernas ansvar för intern kontroll även omfattar själva verksamheten (mål, nämndsuppdrag och riktlinjer).
- Kommunstyrelsen utvärderar inte aktivt genom ett särskilt beslut kommunens samlade system för intern kontroll utifrån nämndernas rapporter om uppföljning av den interna kontrollen.
- Formella regler i det nuvarande reglementet för intern kontroll följs inte till alla delar av nämnder och styrelser.

Vid granskningstillfället kunde de handläggare som ansvarar för diariet på byggnadsnämnden och samhällsbyggnads inte finna att kommunrevisionens skrivelse inkommit. I övrigt har alla nämnder samt kommunstyrelsen tagit för kännedom och åtgärd tagit emot skrivelsen och redovisat detta i protokollfört beslut.

Nytt reglemente för intern kontroll.

Kommunstyrelseförvaltningen och ekonomikontoret har under år 2011 bland annat med anledning av framförda synpunkter från kommunrevisionen tagit fram ett förslag till nytt reglemente för intern kontroll.

Kommunfullmäktige har sedan 2011-11-23 § 147 antagit ett nytt reglemente för intern kontroll.

Intern kontroll av verksamhetens mål.

I kommunfullmäktiges beslut 2011-11-23 framhålls att utveckling och omfattning av intern kontroll har gått från att i huvudsak omfatta administrativa rutiner till att även omfatta övergripande system för styrning av verksamheten mot fastställda mål.

Kommunstyrelsens har när man antog sin plan för internkontroll 2011-05-04 angivit man som ett led i arbetet med att revidera det interna kontrollreglementet beslutat att även verksamhetsmässiga kontroller kommer att genomföras under år 2011. Avsikten var att dra erfarenheter av detta arbete inför utformningen av det nya reglementet.

Den verksamhetsmässiga målsättningen som kommunstyrelsen har valt att följa upp under år 2011 är utvecklingsområdet: serviceskyldighet, samverkan och effektivitet.

Med undantag för byggnadsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden så har även kommunens övriga nämnder i sina interna kontrollplaner angivit att man har för avsikt att genomföra en motsvarande uppföljning av verksamhetens mål.

Socialnämnden och socialförvaltningen har inte har redovisat något resultat av granskningen av verksamhetsmålen trots att den fanns med i den av socialnämnden antagna intern kontrollplanen för år 2011. Detta motiveras i tjänsteutlåtande från förvaltningschef och administrativ chef med att kontrollen var avsedd att genomföras kommungemensamt men dialog och tydligare anvisningar om genomförande, syfte med mera hade behövts.

Kommunstyrelsens har redovisat resultatet av sin granskning av verksamhetsmålen med bland annat i följande synpunkter:

- Det IT stöd som används för målstyrningsprocessen är verksamhetssystemet Stratsys. Med det arbetssätt som tillämpas idag används Stratsys för rapportering av utfall snarare än ett verktyg för att underlätta arbetet med olika aktiviteter och som ett arbetsstöd i målstyrningsprocessen.
- En synpunkt som framkommit är att målstyrningsprocessen upplevs som något oklar. Det har också noterats att gränsdragningen mellan det politiska ansvarsområdet och förvaltningens ansvarsområde upplevs som otydligt. För att öka den strukturella kunskapen om målstyrningsprocessen rekommenderas att dokumentationen förbättras.

Resultatet av nämndernas granskningar av verksamhetsmål har redovisats till kommunrevisionen i form av protokollsutdrag från respektive nämnd.

Kommunstyrelsen utvärdering av kommunens samlade system för intern kontroll

Kommunrevisionen har under flera år pekat på det önskvärda i att kommunstyrelsen i ett särskilt beslut tar ställning till nämndernas rapporter över utförd intern kontroll.

Kommunstyrelsen har under år 2011 i likhet med tidigare år inte aktivt utvärderat kommunens samlade system för intern kontroll utan man har istället bara passivt i form av anmälningsärende och utan särskilt beslut tagit emot nämndernas rapportering över det interna kontrollarbetet.

Enligt ekonomikontoret kommer dock en viss förbättring att ske vad gäller den interna kontrollen genom att alla nämnder kommer att rapporteras och anmälas samlat till kommunstyrelsen.

Vår kommentar:

Kommunstyrelsen har enligt reglementet för ekonomisk kontroll det övergripande ansvaret att det finns en god intern kontroll inom kommunens nämnder och förvaltningar

Vi anser därför i likhet med föregående år att ekonomikontoret bör sammanställa och analysera resultatet av den interna kontrollen inom nämnder och styrelser för kommunstyrelsen och denna redovisning bör sedan hanteras som ett särskilt ärende i kommunstyrelsen.

Granskning av tillämpning av formella regler i reglementet för intern kontroll.

Kommunrevisionen har i tidigare granskningar pekat på brister i att efterleva de formella bestämmelserna i det interna kontrollreglementet. Under år 2011 har så vitt vi kan bedöma de formella reglerna i allt väsentligt iakttagits med nedanstående undantag.

I reglementet anges att av den antagna interna revisionsplanen så skall det framgå vem som är ansvarig för granskningen. Socialnämnden har inte angivit vem som kommer att utföra den interna kontrollen och flera nämnder anger bara att kontrollen kommer att utföras av utsedd internrevisor.

Risk- och väsentlighetsanalys samt nämndernas gemensamma interna kontroll

I kommunen finns en informell arbetsgrupp som bildats av internrevisorerna (ekonomer) från respektive förvaltning/nämnd där man tar upp och diskuterar frågor som bland annat rör den interna kontrollen. I gruppens möten deltar även redovisningschef från ekonomikontoret. Arbetsgruppen leds av kommunstyrelsens internrevisor som är sammankallande.

En gemensam risk och väsentlighetsanalys har gjorts utifrån resultaträkning och balansräkning för hela kommunen och därefter har varje nämnd brutit ner resultaträkningen till nämnds nivå.

Enligt kommunstyrelsens internrevisor/controller så har *kommunens internkontrollgrupp enats om att genomföra följande gemensamma granskningar* under år 2011.

- Fakturering
- Bidrag till föreningar och stiftelser

Byggnadsnämnden och Miljö- och Hälsoskyddsnämnden har utan motivering valt att inte granska utbetalning av bidrag till föreningar. Enligt ekonomikontoret har dessa nämnder inte några utbetalningar av bidrag vilket är skälet till att de inte tagit upp detta granskningsmoment i den interna kontrollplanen.

Socialnämnden har inte granskat bidrag till föreningar med motiveringen att förvaltningen har fått ett särskilt uppdrag att under hösten år 2011 ta fram nya riktlinjer och kriterier för bidrag till föreningar och stiftelser för år 2012. Man har istället valt att göra stickprovskontroller av ekonomiskt bistånd utöver granskning av fakturering, verksamhetsmässiga granskningar samt uppföljning av föregående års granskning av den interna kontrollen.

Alla nämnder har utöver årets gemensamma granskningsmoment valt att göra en uppföljning av förslagna åtgärder med anledning av 2010 års granskning av den interna kontrollen. Därtill har de flesta nämnder, med undantag av byggnadsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden, också valt att granska verksamhets mål (se tidigare rubrik)

Vår kommentar:

Det har vid granskning av nämndernas kontrollplaner för år 2011 varit svårt att tydligt utläsa vad som faktiskt utgör de för kommunen överenskomna och föreslagna gemensamma kontrollmomenten.

Vi föreslår därför att det i respektive nämnds kontrollplan alltid anges vad som utgör de för kommunens styrelser och nämnder föreslagna gemensamma kontrollmomenten. I de fall denna gemensamma granskning inte kommer att utföras så bör nämnden motivera detta.

Dokumentation av utförd intern kontroll

I föregående års revisionsrapport gällande arbetet med intern kontroll så framhöll vi att det granskningsunderlag som samlas in vid det interna kontrollarbetet och som inte redovisas i nämndernas redogörelser bör sparas på ett systematiskt sätt så att de finns tillgängliga för den som önskar ta del av materialet.

Vi har i årets granskning inte särskilt följt upp denna synpunkt med mer än vi noterat att respektive nämnd har tagit del av och protokollfört de synpunkter som framförts i översänd revisionskrivelse daterad 2011-05-19 och därtill bifogad revisionsrapport.

Nämndernas revisionsplaner för år 2011.

Vi har nedan sammanställt och förtecknat de granskningsmoment som respektive nämnd i särskilt beslut fastställt skall utgöra de interna kontrollplaner för år 2011.

Nämnd och styrelse	Fakturering	Bidrag	Verksamhetsmål	Uppföljning	Övrigt
Kommunstyrelsen	X	X	X	X	
BUN	X	X	X	X	
SN	X		X	X	Bistånd
BN	X			X	
GN	X	X	X	X	
KN	X	X	X	X	
SBN	X	X		X	
MHN	X		X	X	

Nämndernas redogörelser över utförd intern kontroll för år 2011

Samtliga nämnder har i särskilt beslut fastställt en redogörelse över utförd intern kontroll år 2011 och denna redogörelse för nämnden har också för kännedom översänts till kommunstyrelsen och kommunrevisionen.

2012 -11-03-05

Henrik Bergh

Håkan Olsson